

دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک تهران) دانشکده مهندسی مکانیک

> عنوان درس: سوخت و احتراق

عنوان پروژه: طراحی مقدماتی محفظه احتراق توربین گاز

نگارش:

هانیه عطریان سرشت 9926070 پرهام نظری 9926135

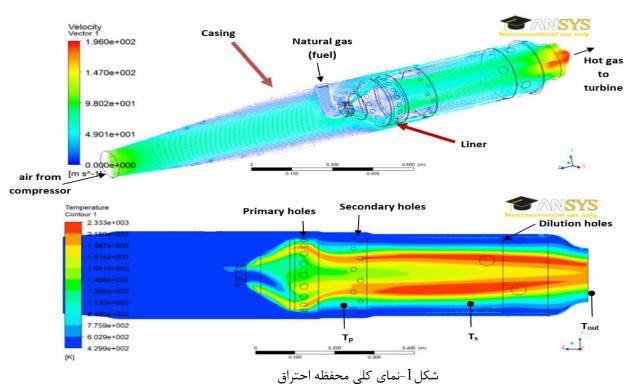
استاد درس:

دكتر احسان اماني

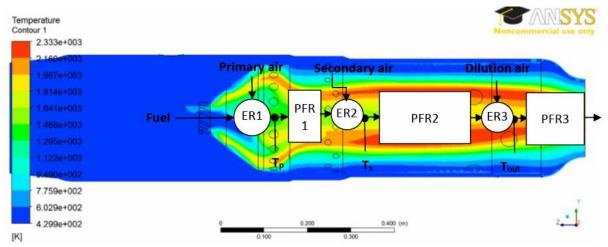
شرح پروژه

در این پروژه به طراحی مقدماتی محفظه احتراق یک توربین گازی میپردازیم. این پروژه متشکل از دو بخش بوده، در بخش اول مقدار هوای ورودی به هر یک از محفظه ها در دو حالت احتراق کامل و احتراق ناقص میپردازیم. در بخش دوم به بررسی یکی از بزرگترین چالش های مربوط به محفظه های احتراق یعنی آلاینده های NO_x میپردازیم که در این قسمت ابتدا به محاسبه غلظت خروجی این آلاینده از هر یک از محفظه ها و در نهایت به بررسی مقدار کل این آلاینده که از محفظه احتراق ما خارج میشود میپردازیم.

محفظه احتراق توربین گازی به شرح شکل یک میباشد:

برای تحلیل این محفظه، 3 حجم کنترل در نظر گرفته شد به نام های ER1,ER2,ER3 که به شرح شکل 2 میباشد:

شكل2-شماتيك حجم هاى كنترل

بخش اول:

برای تحلیل این محفظه، دمای ورودی هوا، دمای ورودی سوخت، دمای خروجی هر محفظه، غلظت مولی و اجزای تشکیل دهنده سوخت و دبی ورودی سوخت به ما داده شده.

مسئله اول:

ER1:

با فرض كامل بودن احتراق داريم:

$$n_{fuel_1}(0.9CH_4 + 0.1C_2H_6) + n_{air_1}(O_2 + 3.76N_2) \rightarrow n_{H_2O_1}H_2O + n_{CO_2_1}CO_2 + n_{air_1} \times 3.76N_2 + n_{O_2_1}O_2 + n_{air_1}O_2 + n_{o_2_1}O_2 + n_$$

معادلات حاکم عبارتند از: بقای انرژی، بقای اجزای اتمی و دبی ورودی سوخت

بقای اجزای اتمی:

[C]:
$$n_{fuel_{-1}} \times (0.9 + 0.1 \times 2) = n_{CO_{2-1}}$$

[H]:
$$n_{fuel_1} \times (0.9 \times 4 + 0.1 \times 6) = 2(n_{H_2O_1})$$

[O]:
$$2(n_{air_{-1}}) = n_{H_2O_{-1}} + 2(n_{CO_{2-1}}) + 2(n_{O_{2-1}})$$

بقای انرژی:

$$\sum n_i [\overline{h_f^0}(T_i) + (\overline{h^0}(T_i) - \overline{h_f^0}(298K))]_i = \sum n_o \left[\overline{h_f^0}(T_o) + \left(\overline{h^0}(T_o\right) - \overline{h_f^0}(298K)\right)]_o$$

همچنین با توجه به دبی ورودی از صورت پروژه داریم:

$$\dot{m}_{fuel} = 0.07 \frac{kg}{s}$$

$$\dot{m}_{fuel} = n_{fuel_1} \times MW_{fuel} \rightarrow n_{fuel_1} = \frac{0.07 \frac{kg}{s}}{(0.9 \times 16.043 + 0.1 \times 30.69) \frac{kg}{kmol}} = 4.01 kmol$$

البته معادلات در کد مربوطه به ازای یک کیلو مول سوخت محاسبه شده است و نرخ جرمی سوخت در محاسبه نهایی نرخ هوا اورده شده است.

پنج معادله و پنج مجهول داریم بنابراین مسئله قابل حل میشود.

$$\dot{m}_{air_1} = n_{air_1} \times MW_{air} = 17.03 \times 28.96 \, \frac{kg}{s}$$

ER2:

در مرحله دوم احتراق، فرآورده های مرحله اول با هوای ورودی واکنش داده و داریم:

$$n_{H_2O_{-1}}H_2O + n_{CO_{2}-1}CO_2 + n_{air_1} \times 3.76N_2 + n_{O_{2}-1}O_2 + n_{air_2}(O_2 + 3.76N_2) \rightarrow n_{H_2O_{-2}}H_2O + n_{CO_{2}-2}CO_2 \\ + n_{N_2-2}N_2 + n_{O_{2}-2}O_2$$

بقای اجزای اتمی:

[C]:
$$n_{CO_{2}_{-1}} = n_{CO_{2}_{-2}}$$

[H]: $2(n_{H_{2}O_{-1}}) = 2(n_{H_{2}O_{-2}})$
[O]: $n_{H_{2}O_{-1}} + 2(n_{CO_{2}_{-1}}) + 2(n_{O_{2}_{-1}}) + 2(n_{air_{-2}}) = n_{H_{2}O_{-2}} + 2(n_{CO_{2}_{-2}}) + 2(n_{O_{2}_{-2}})$
[N]: $(n_{air_{-1}} \times 3.76) + (n_{air_{-2}} \times 3.76) = 2(n_{N_{2}_{-2}})$

بقای انرژی:

$$\sum n_i [\overline{h_f^0}(T_i) + (\overline{h^0}(T_i) - \overline{h_f^0}(298K))]_i = \sum n_o \left[\overline{h_f^0}(T_o) + \left(\overline{h^0}(T_o\right) - \overline{h_f^0}(298K)\right)]_o$$

پنج معادله و پنج مجهول داریم بنابراین مسئله قابل حل میشود.

$$\dot{m}_{air_2} = n_{air_2} \times MW_{air} = 3.713 \times 28.96 \frac{kg}{s}$$

ER3:

همانند مرحله قبل، محصولات احتراق با هوا ورودى واكنش داده و داريم:

$$n_{H_2O_{-2}}H_2O + n_{CO_{2-2}}CO_2 + n_{N_{2-2}}N_2 + n_{O_{2-2}}O_2 + n_{air_3}(O_2 + 3.76N_2) \rightarrow n_{H_2O_{-3}}H_2O + n_{CO_{2-3}}CO_2 + n_{N_{2-3}}N_2 \\ + n_{O_{2-3}}O_2$$

بقای اجزای اتمی:

[C]:
$$n_{CO_2_2} = n_{CO_2_3}$$

[H]:
$$2(n_{H_2O_2}) = 2(n_{H_2O_3})$$

[0]:
$$n_{H_2O_2} + 2(n_{CO_2_2}) + 2(n_{O_2_2}) + 2(n_{air_3}) = n_{H_2O_3} + 2(n_{CO_2_3}) + 2(n_{O_2_3})$$

[N]:
$$(n_{air_2} \times 3.76) + (n_{air_3} \times 3.76) = 2(n_{N_2_3})$$

بقای انرژی:

$$\sum n_i [\overline{h_f^0}(T_i) + (\overline{h^0}(T_i) - \overline{h_f^0}(298K))]_i = \sum n_o \left[\overline{h_f^0}(T_o) + \left(\overline{h^0}(T_o) - \overline{h_f^0}(298K)\right)]_o$$

پنج معادله و پنج مجهول داریم بنابراین مسئله قابل حل میشود.

$$\dot{m}_{air_3} = n_{air_3} \times MW_{air} = 13.6 \times 28.96 \frac{kg}{s}$$

هوای ورودی کل از جمع هوای ورودی از سه مرحله قبل بدست میاد و داریم:

$$\dot{m}_{air.totall} = \dot{m}_{air 1} + \dot{m}_{air 1} + \dot{m}_{air 3}$$

نتایج استخراج شده از EES:

$\dot{m}_{air,totall} = 3.975$

مسئله دوم:

در این قسمت، احتراق ناقص داریم و محصولات احتراق عبارتند از :

$$N_2, N, O_2, O, H_2, H, OH, H_2O, CO, CO_2$$

ER1:

با توجه به محصولات احتراق میتوان واکنش سوخت و هوا رو به صورت زیر نوشت:

$$\begin{split} n_{fuel_1}(0.9CH_4 + 0.1C_2H_6) + n_{air_1}(O_2 + 3.76N_2) \rightarrow n_{N_2_1}N_2 + n_{N_1}N + n_{O_2_1}O_2 + n_{O_1}O_1 \\ + n_{H_2_1}H_2 + n_{H_1}H + n_{OH_1}OH + n_{H_2O_1}H_2O + n_{co_1}CO + n_{CO_2_1}CO_2 \end{split}$$

معادلات حاکم: بقای انرژی، بقای اجزای اتمی، دبی ورودی سوخت و معادلات قابل استخراج مربوط به ثابت تعادل.

$$\dot{m}_{fuel} = 0.07 \frac{kg}{s}$$

$$\dot{m}_{fuel} = n_{fuel_1} \times MW_{fuel} \rightarrow n_{fuel} = \frac{0.07 \frac{kg}{s}}{(0.9 \times 16.043 + 0.1 \times 30.69) \frac{kg}{mol}} = 4.01 kmol$$

بقای اجزای اتمی:

[C]:
$$n_{fuel_{-1}} \times (0.9 + 0.1 \times 2) = n_{co_{-1}} + n_{CO_{2-1}}$$

[H]:
$$n_{fuel_1} \times (0.9 \times 4 + 0.1 \times 6) = 2(n_{H_2_1}) + n_{H_1} + n_{OH_1} + 2(n_{H_2O_1})$$

[0]:
$$2(n_{air_1}) = 2(n_{O_2_1}) + n_{O_1} + n_{OH_1} + n_{H_2O_1} + n_{co_1} + 2(n_{CO_2_1})$$

[N]:
$$2(n_{air_{-1}}) = 2(n_{N_{2}-1}) + n_{N_{-1}}$$

بقای انرژی:

$$\sum n_i [\overline{h_f^0}(T_i) + (\overline{h^0}(T_i) - \overline{h_f^0}(298K))]_i = \sum n_o \left[\overline{h_f^0}(T_o) + \left(\overline{h^0}(T_o) - \overline{h_f^0}(298K)\right)\right]_o$$
 ثابت تعادل:

$$k_p = \prod_i x_i^{(v_i'' - v_i'')} \left(\frac{p}{p_0}\right)^{(v_i'' - v_i'')}$$
$$k_p = \exp\left(-\frac{\Delta G^0}{R_u T}\right)$$

با مساوی قرار دادن دو معادله بالا به معادله سومی میرسیم که به شرح زیر میباشد. با استفاده از معادلهی زیر و واکنش های تعادلی داده شده دیگر معادلات را استخراج میکنیم.

$$\prod_{i} x_i^{(v_i^{\prime\prime} - v_i^{\prime\prime})} \left(\frac{p}{p_0}\right)^{(v_i^{\prime\prime} - v_i^{\prime\prime})} = \exp\left(-\frac{\Delta G^0}{R_u T}\right)$$

واكنش هاى تعادلى داده شده:

$$N_2 \leftrightarrow 2N$$

$$\begin{aligned} O_2 &\leftrightarrow 2O \\ H_2 &\leftrightarrow 2H \\ O_2 + H_2 &\leftrightarrow 2OH \\ O_2 + 2CO &\leftrightarrow 2CO_2 \\ O_2 + 2H_2O &\leftrightarrow 4OH \end{aligned}$$

معادلات نمونه استخراج شده برای واکنش سوم به عنوان شرحی بر روند حل مسئله به صورت زیر میباشد:

$$O_{2} \leftrightarrow 20$$

$$delta_G_13 = delta_g_1(T_{out}, Pc)$$

$$KP = \left(\frac{n_{O_3}}{n_{total_3}}\right)^{(2-0)} \times \left(\frac{n_{O_2}}{n_{total_3}}\right)^{(0-1)} \times \left(\frac{P_C}{P_0}\right)^{(2-1)}$$

$$KP = \frac{\exp(-\Delta G)}{R T_{out}}$$

$$O_{2} \leftrightarrow 2N$$

$$delta_G_23 = delta_g_2(T_{out}, Pc)$$

$$KP = \left(\frac{n_{N_3}}{n_{total_3}}\right)^{(2-0)} \times \left(\frac{n_{N_2}}{n_{total_3}}\right)^{(0-1)} \times \left(\frac{P_C}{P_0}\right)^{(2-1)}$$

$$KP = \frac{\exp(-\Delta G)}{R T_{out}}$$

$$H_2 \leftrightarrow 2H$$

$$delta_G_33 = delta_g_3(T_{out}, Pc)$$

$$KKP = \left(\frac{n_{H_3}}{n_{total_3}}\right)^{(2-0)} \times \left(\frac{n_{H_2}}{n_{total_3}}\right)^{(0-1)} \times \left(\frac{P_C}{P_0}\right)^{(2-1)}$$

$$KP = \frac{\exp(-\Delta G)}{R T_{out}}$$

$$\begin{aligned} O_2 + H_2 &\leftrightarrow 20H \\ delta_G_43 &= delta_g_4(T_{out}, Pc) \\ KP &= \left(\frac{n_{OH_3}}{n_{total_3}}\right)^{(2-0)} \times \left(\frac{n_{H_2_3}}{n_{total_3}}\right)^{(0-1)} \times \left(\frac{n_{O_2_3}}{n_{total_3}}\right)^{(0-1)} \times \left(\frac{P_C}{P_0}\right)^{(2-2)} \\ KP &= \frac{\exp(-\Delta G)}{R \; T_{out}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} O_2 + 2CO &\leftrightarrow 2CO_2\\ delta_G_53 = delta_g_5(T_{out}, Pc)\\ KP = \left(\frac{n_{CO_2_3}}{n_{total_3}}\right)^{(2-0)} \times \left(\frac{n_{CO_3}}{n_{total_3}}\right)^{(0-2)} \times \left(\frac{n_{O_2_3}}{n_{total_3}}\right)^{(0-1)} \times \left(\frac{P_C}{P_0}\right)^{(2-1)} \end{aligned}$$

$$KP = \frac{\exp(-\Delta G)}{R \, T_{out}}$$

$$O_2 + 2H_2O \leftrightarrow 4OH$$

$$\begin{split} delta_G_63 &= delta_g_6(T_{out}, Pc) \\ KP &= \left(\frac{n_{OH_3}}{n_{total_3}}\right)^{(4-0)} \times \left(\frac{n_{O_2}}{n_{total_3}}\right)^{(0-1)} \times \left(\frac{n_{H_2O_3}}{n_{total_3}}\right)^{(0-2)} \times \left(\frac{P_C}{P_0}\right)^{(4-3)} \\ KP &= \frac{\exp(-\Delta G)}{R \; T_{out}} \end{split}$$

از روابط زیر در معادلات بالا جهت وارد کردن کد در نرم افزار استفاده میشود.

$$n_{tot} = n_{N_2} + n_N + n_{O_2} + n_O + n_{H_2} + N_H + n_{OH} + n_{H_2O} + n_{co} + n_{CO_2}$$

معادلات بالا را برای دو حجم کنترل دیگر به ترتیب بالا استخراج میکنیم.

به منظور همگرایی جوابها و پاسخ بهینه،حدس های اولیه و بازه ی هر پارامتر به صورت منطقی مشخص شده است و یا از بخش اول استخراج شده است.

$$\dot{m}_{air,totall} = 3.975$$

همانگونه که مشاهده میشود نرخ جرمی هوای ورودی بر هر دو گونه احتراق یکسان به دست آمده است.

بخش دوم:

در این بخش به بررسی میزان آلاینده NO_{x} توسط محفظه احتراق میپردازیم.

مسئله اول:

در این قسمت با استفاده از معادلات مربوط به سینتیک احتراق، به استخراج غلظت NO در هر یک از خروجی ها میپردازیم. فرضیات لازم برای حل مسئله در صورت پروژه آورده شده، با استفاده از داده های مربوط به بخش اول داریم: معادلات تعادلی:

$$O + N_2 \leftrightarrow NO + N$$

 $N + O_2 \leftrightarrow NO + O$
 $N + OH \leftrightarrow NO + H$

نرخ تغييرات غلظت NO:

$$\frac{dC_{NO}}{dt} = k_{N,1f} C_{N_2} C_o - k_{N,1r} C_{NO} C_N + k_{N,2f} C_N C_{O2} - k_{N,2r} C_{NO} C_O + k_{N,3f} C_N C_{OH} - k_{N,3r} C_{NO} C_H$$

با ساده سازی معادله بالا به معادله زیر میرسیم:

$$rac{dC_{NO}}{dt} + C_{NO}ig(k_{N,1r}\,C_N + k_{N,2r}\,C_O + k_{N,3r}\,C_Hig) = k_{N,1f}\,C_{N_2}C_o + k_{N,2f}\,C_NC_{O2} + k_{N,3f}\,C_NC_{OH}$$
 همچنین با توجه به معادلات مربوط به درس و معادلات داده شده در صورت پروژه داریم:

$$C_{i} = \frac{x_{i} P}{R_{u} T}$$

$$t_{r} = \frac{l}{v}$$

$$v = \frac{\dot{m}}{\rho A_{L}}$$

$$\rho = cte \rightarrow \rho = \sum_{i} C_{i} \times MW_{i}$$
FES. (2)

با وارد کردن معادلات بالا در EES و حل أن ها داريم:

$$C_{NO,1} = 3.375 \text{E-}08 \text{ [kmol/m^3]}$$
 $C_{NO,2} = 1.875 \text{E-}07$
 $C_{NO,3} = 1.388 \text{E-}09$
 $C_{NO,tot} = C_{NO,1} + C_{NO,2} + C_{NO,3}$
 $C_{NO,tot} = = 2.227 \text{E-}07$

مسئله دوم:

در این مسئله میزان کل این آلاینده در خروجی محفظه احتراق را محاسبه میکنیم:
$$NO_x\ total = NO_{x.out}$$

$$x_{NO,out} = \frac{C_{NO} \times R_u \times T}{P}$$

$$x_{NO,ppm} = x_{NO,out} \times 10^6$$

$$x_{NO,ppm} = 7.727$$